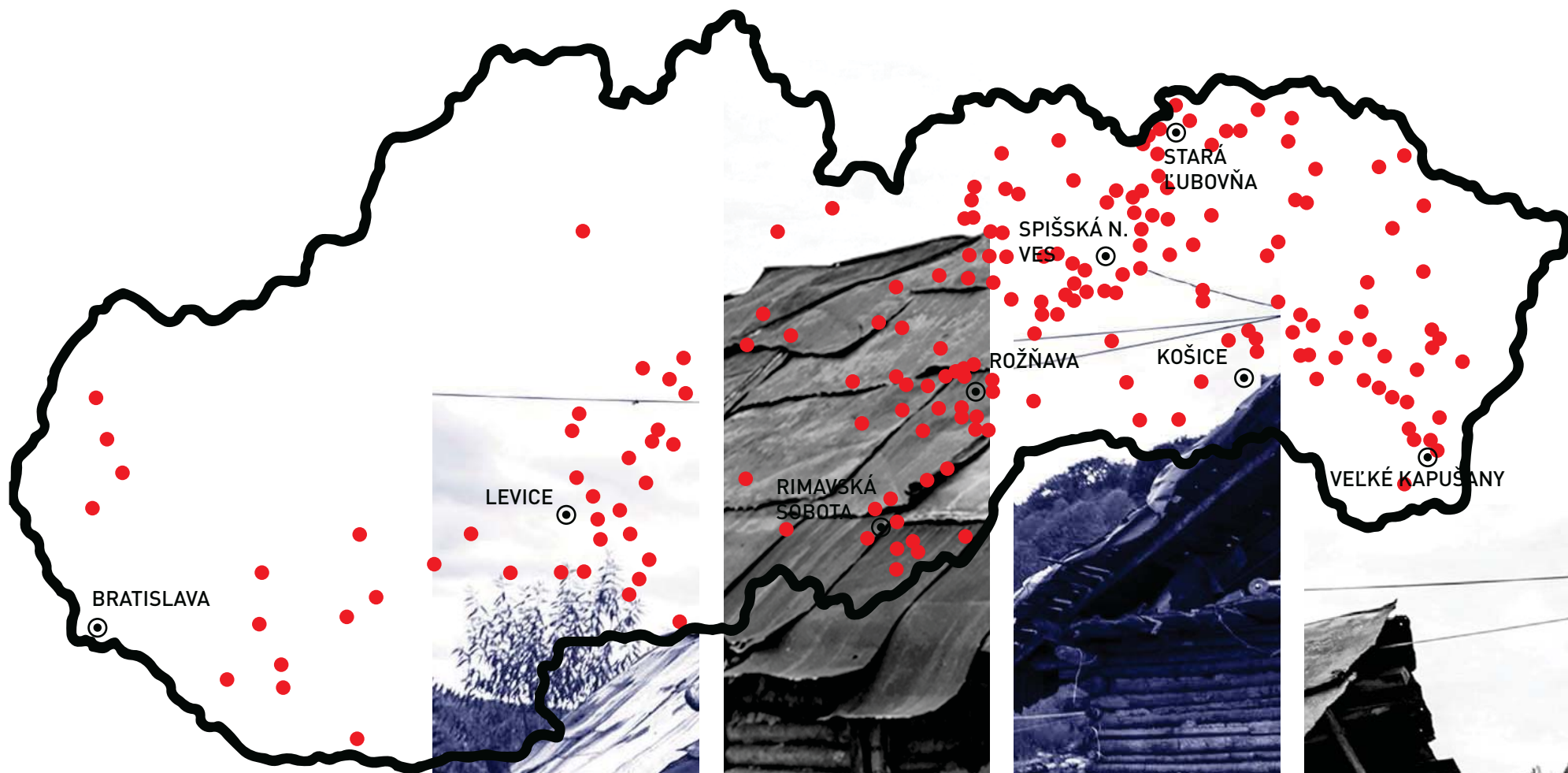

FRAGMENTY Z OSADY

Romské etnikum je nejpočetnější v Evropě a v Americe. V rámci Evropy se nachází zejména v jihovýchodní Evropě. Většina ze slovenských romů žije v asi 800 osadách zejména na středním a východním Slovensku. Zhruba desetina obydlí v osadách nemá přístup k pitné vodě a není ani napojena na elektrickou energii. Spolu 21 168 romských obydlí - ve více než 150 osadách žije desetitisíce Romů v nelidských podmínkách.

8722
legálních
zděných domů

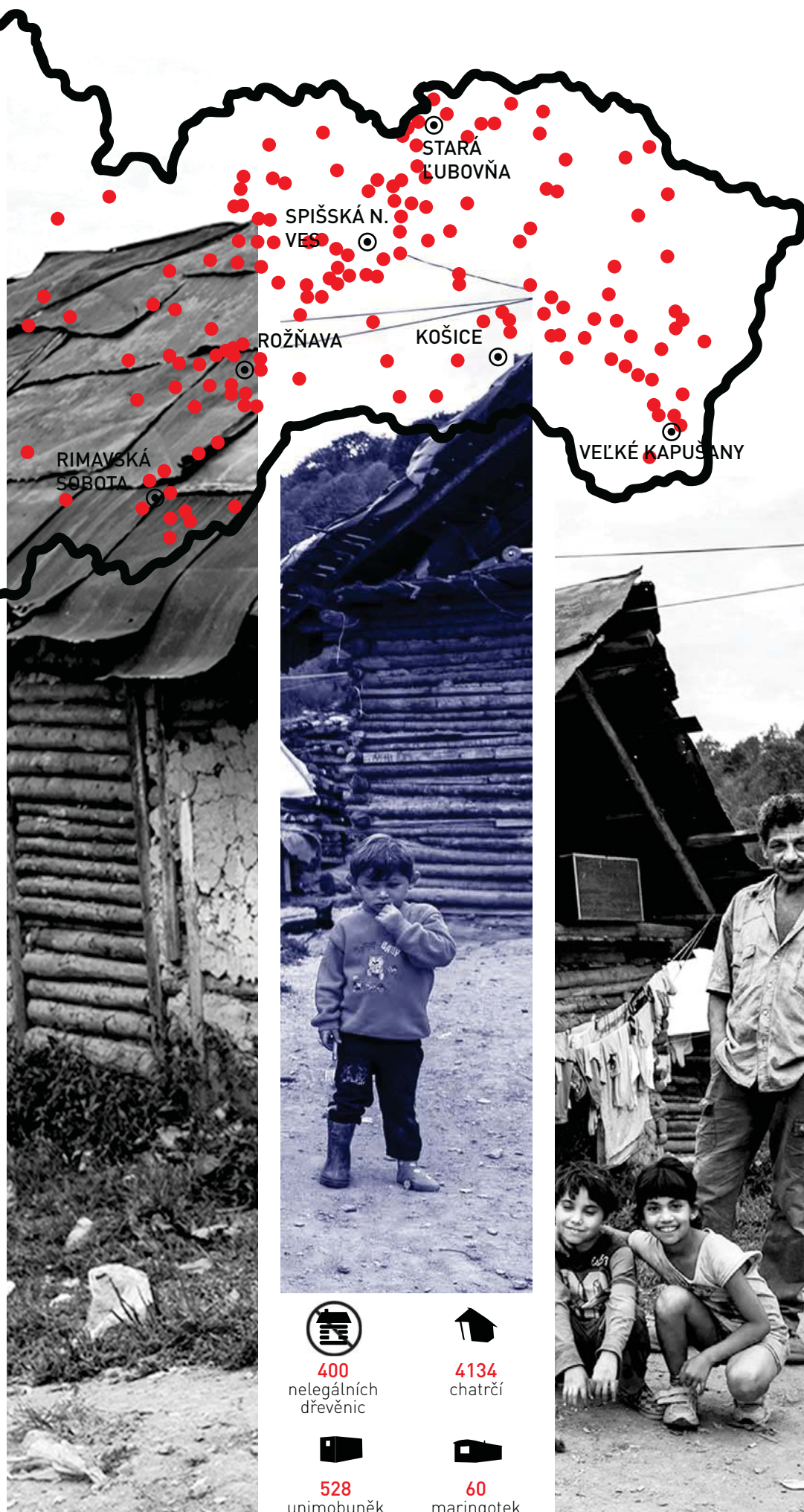

196
dřevěnic

400
nelegálních
dřevěnic

528
unimobuněk

4134
chatrčí

60
maringotek

15. BIENÁLE

ARCHITEKTURY V BENÁTKÁCH, ITÁLIE

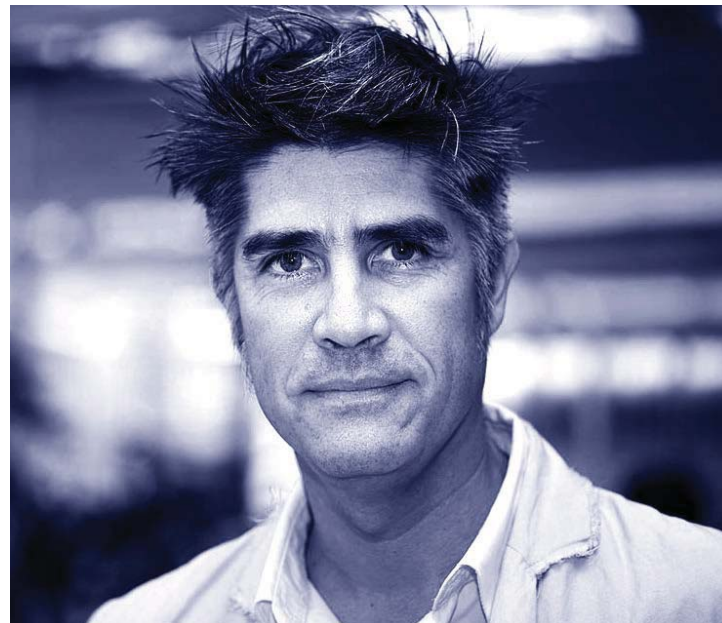
NÁRODNÍ PAVILON CECOSLOVACCHIA

28. KVĚTEN - 27. LISTOPAD 2016

NÁVRH EXPOZICE

Ideový scénář expozice do Benátek je založen na prezentaci **fragmentů** týkajících se problematiky **romského bydlení**, ale také prezentaci **příkladů řešení** – dosavadních úspěchů v zápasech s touto problematikou světové odborné veřejnosti (např. projekty Všechny moje děti, Architekti v osadě, Budujeme naději,...). Části z romského života v osadě - reálné **vzorky a materiály z osad**, doplněné fotografiemi umělců, projekcí, zvukovými záznamy a přednáškami nebo rozhovory s autory projektů, aby se návštěvníci mohli o problematice a řešeních dozvědět co nejvíc. **Fragmenty** by byly umístěny v prostoru interiéru a exteriéru pavilonu Cecoslovacchia jako artefakty výstavy. **Příklady úspěchů**, ve kterých **architektura způsobila změnu** - zlepšila kvalitu obývaného prostředí a které stojí za to, aby je vyprávěli, by tvořili i doprovodný program jako i živé přenosy zpět na Slovensko. Projekty a architekti, kteří se nechali inspirovat myšlenkou, že jejich vlastní práce může pomoci vybudovat lepší svět.

Biennale by mělo být **ideální platformou** pro výměnu zkušeností s řešením **problematicky bydlení** více způsoby nejen výstavou - přednášky, diskuse, fóra, ... Před pavilonem navrhujeme umístit **atraktivní, jednoduše přístupný, srozumitelný a víceúčelový prvek**, který bude přitahovat návštěvníky bienále již z dálky. Prostor pro posezení, odpočinek, hudební a taneční vystoupení, doprovodný program atd.

Alejandro Aravena

Je třeba vyhrát množství bitev a posunout mnoho hranic, abychom zlepšili kvalitu obývaného prostředí a tedy i kvalitu života lidí. Chtěli bychom, aby lidé, kteří přijdou na 15. mezinárodní bienále architektury v Benátkách viděli: příběhy úspěchů, které stojí za to, abychom je vyprávěli; exemplární příklady, které stojí za to sdílet, ve kterých architektura způsobila, způsobuje a bude způsobovat změnu v těchto zápasech a hranicích.

Rádi bychom se poučili z architektury, která navzdory nedostatkům a prostředí využívá co je k dispozici, místo stěžování si na tom, co chybí. Rádi bychom pochopili, jaké návrhy a nástroje jsou zapotřebí, aby nešlo jen o individuální zisk, ale o kolektivní prospěch.

Případy a postupy, kde kreativita riskuje kvůli malému vítězství, protože když problém je velký, aj malé zlepšení je relevantní.

Případy, které i přes obtíže (nebo možná kvůli nim) navrhují řešení problémů, snaží se o zlepšení , namísto rezignace nebo hořkosti.

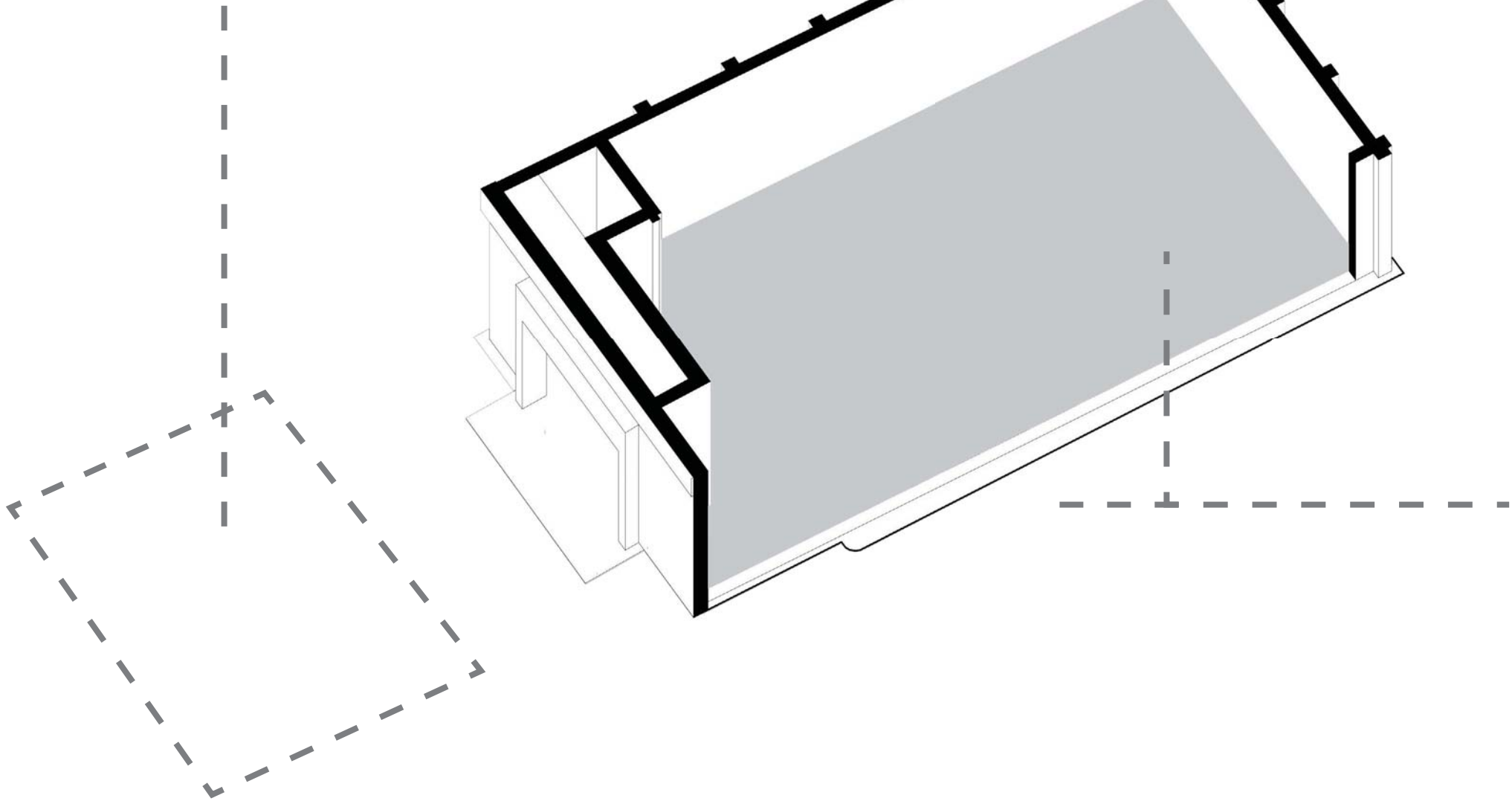
Alejandro Aravena, kurátor 15. mezinárodní výstavy architektury v Benátkách

Po významném experimentálním bienále, které navrhl Rem Koolhaas a celé ho věnoval kurátorskému výzkumu, věříme, že musíme pokračovat v bienále, které pozve architektky a bude se věnovat průzkumu nových hranic - horizontů, ukáže vitalitu architektury, hranice, které se táhnou rozmanitými částmi světa, a poukáže na architekturu, která poskytuje specifické odpovědi na specifické požadavky. Toto bienále chce znovu reagovat na propast mezi architekturou a občanskou společností, která v posledních letech změnila architekturu na jedné straně na spektakulární představení a na druhé straně společnost nabyla dojem, že se obejde i bez ní. Jsme přesvědčeni, že z nové generace architektů je to právě Alejandro Aravena, kdo poskytne nejvýstižnější popis této skutečnosti a vyzvedne její vitalitu.

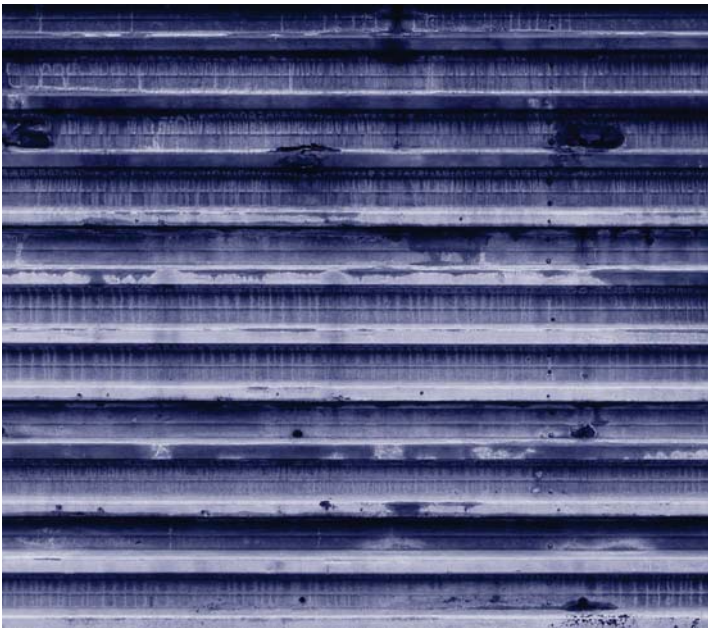
Paolo Baratta, prezident bienále v Benátkách

venkovní víceúčelový prostor

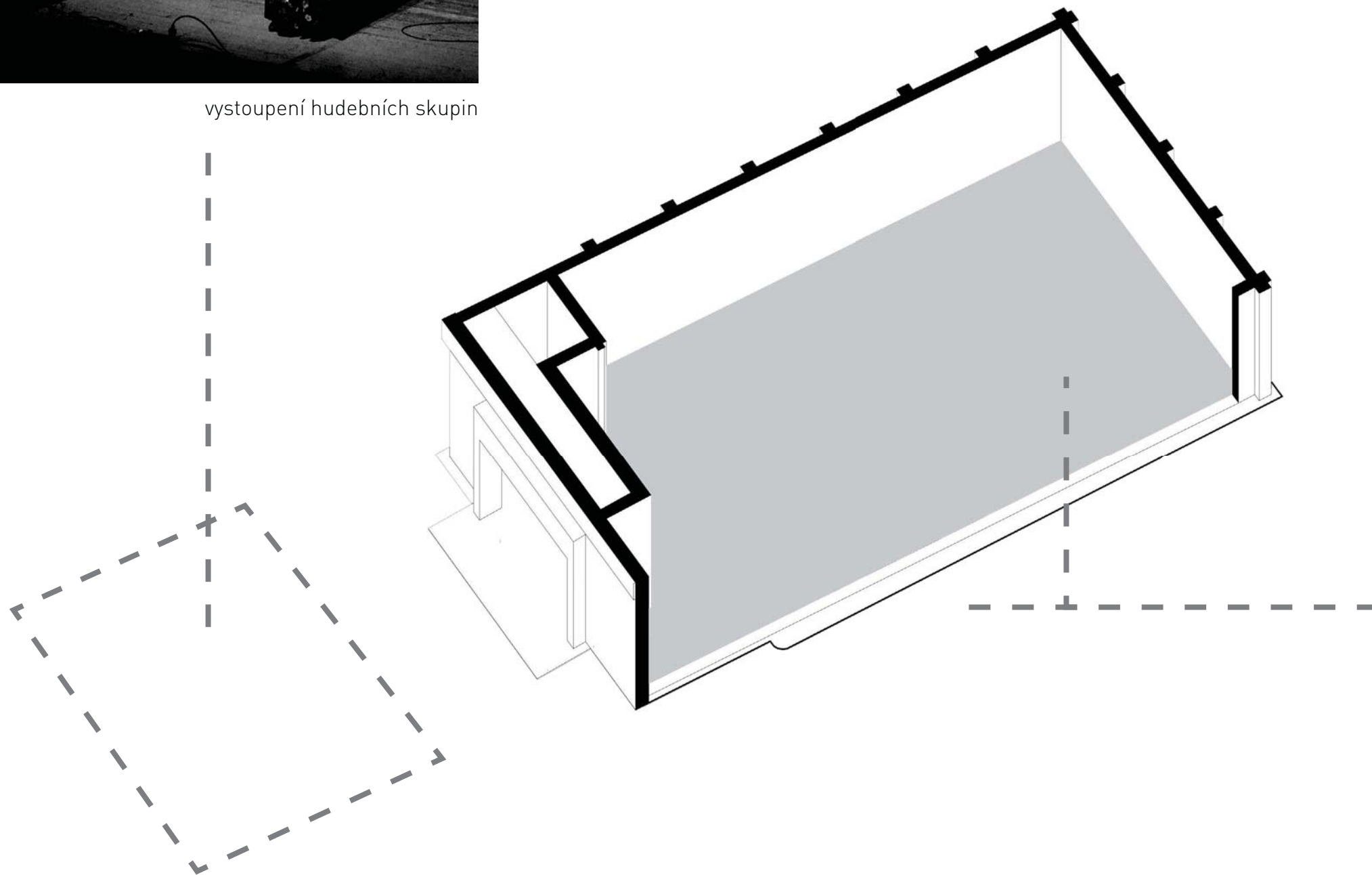

fragментy - materiály - z osad

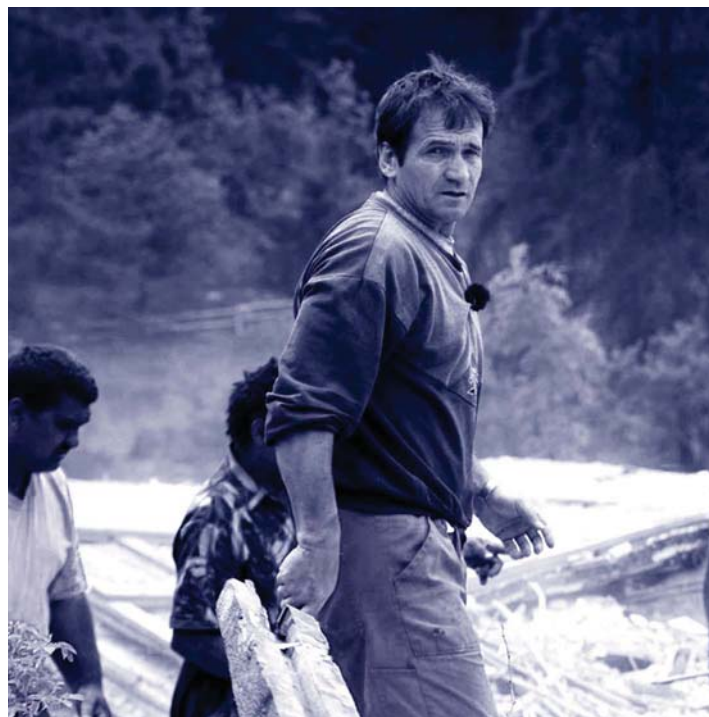

vystoupení hudebních skupin

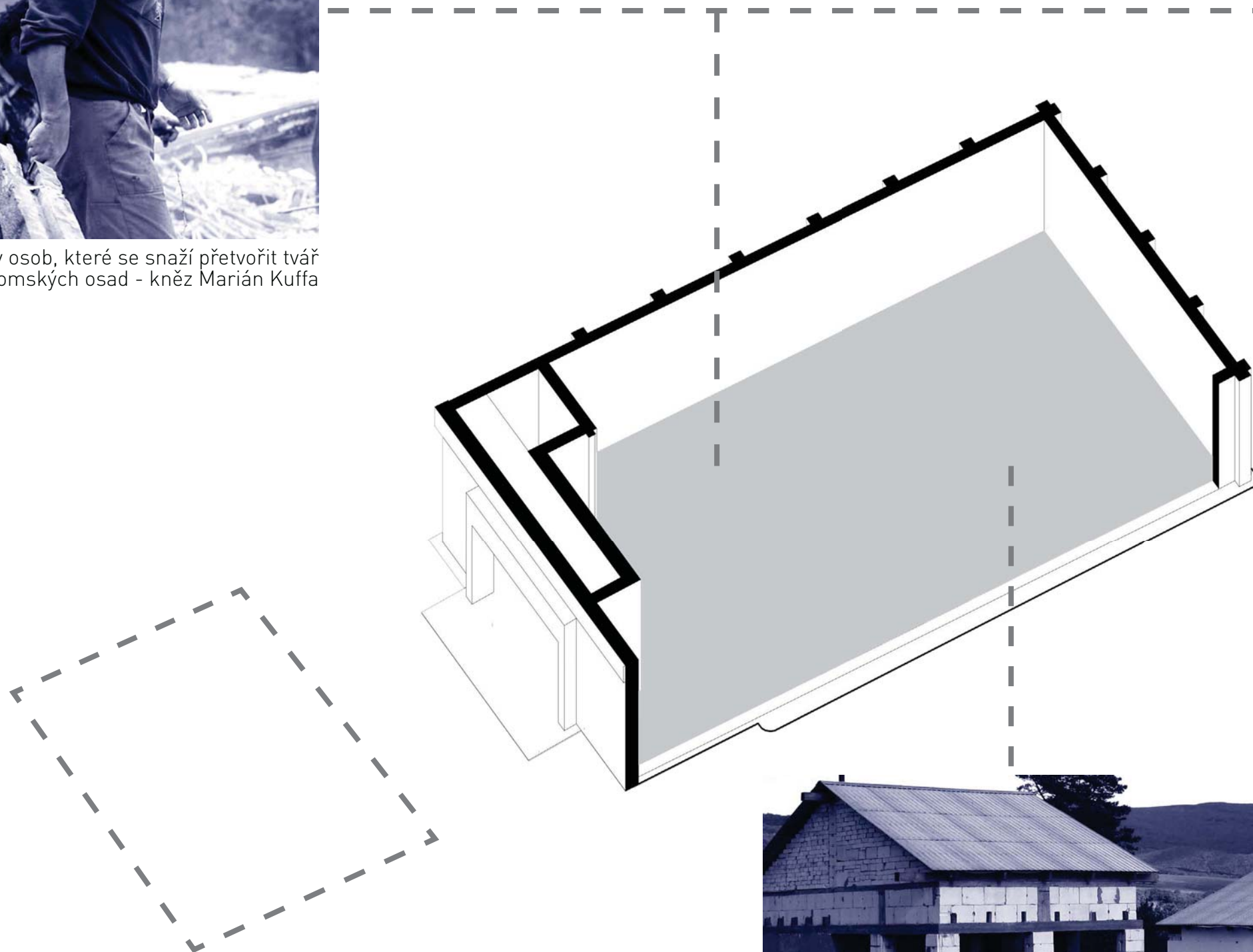
příklady projektů na Slovensku -
Architekti v osadě

příklady osob, které se snaží přetvořit tvář
romských osad - kněz Marián Kuffa

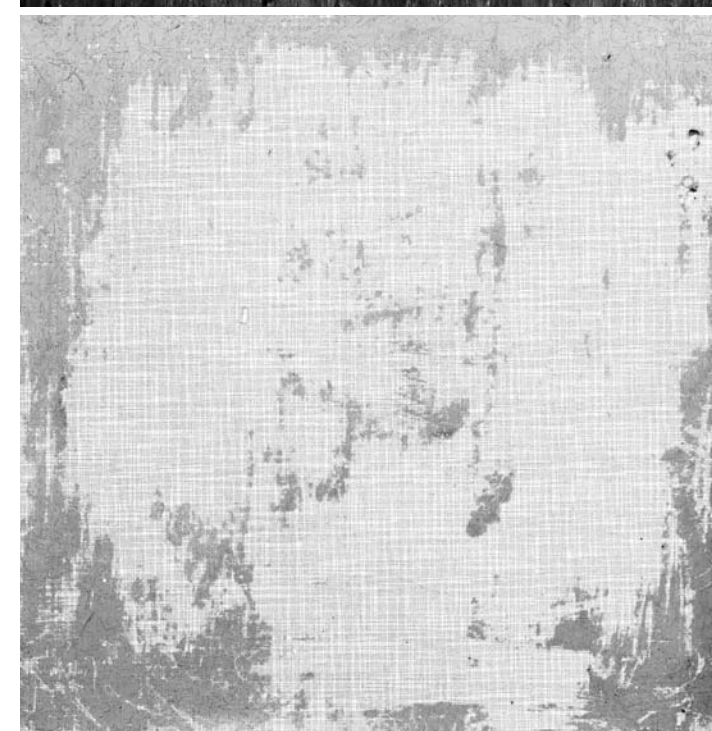
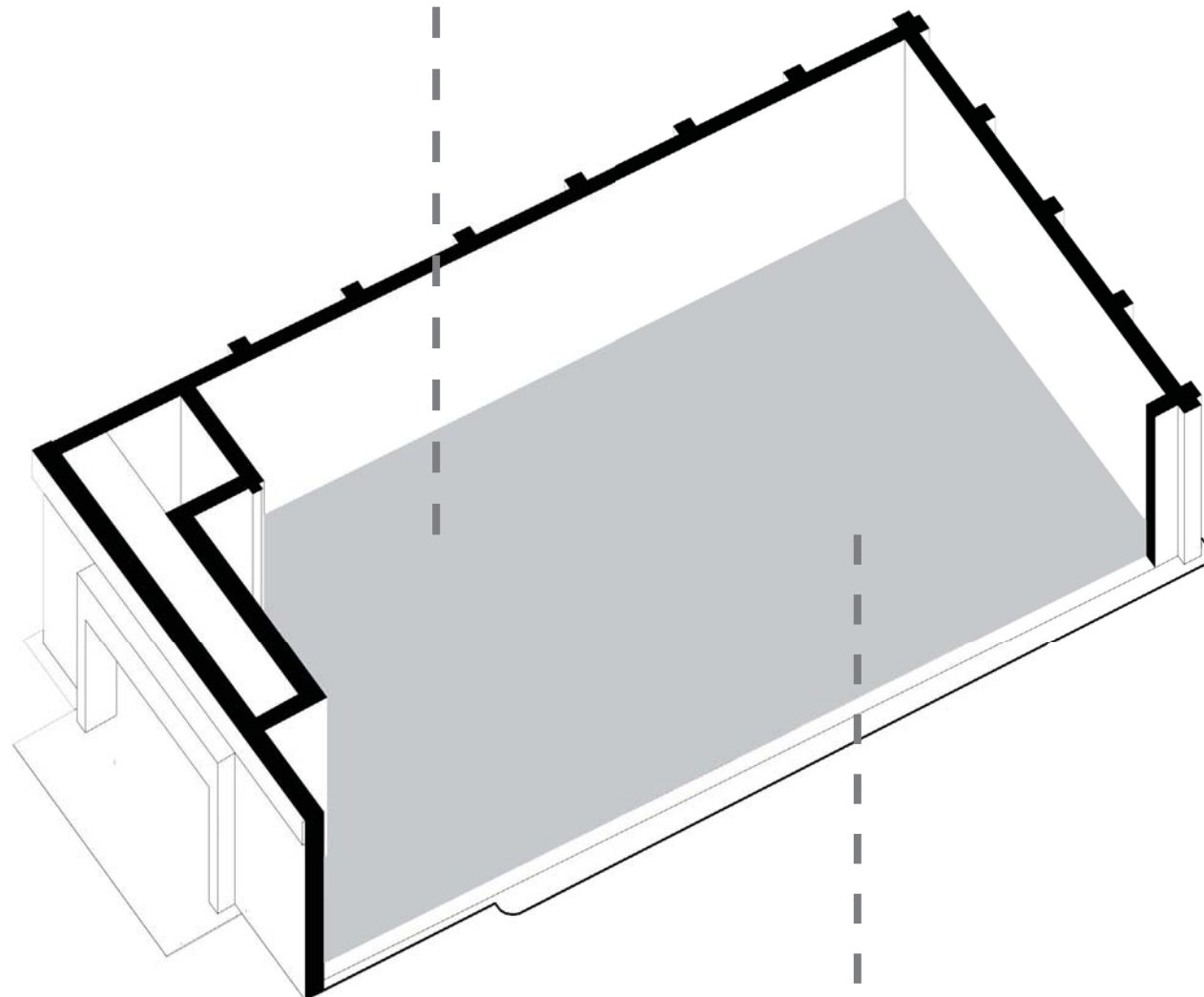
fotografie ze života romů -
Šymon Kliman - Cigáni napekno

příklady projektů na Slovensku - Z chatrče do 3E domu

příklady osob, které se snaží přetvořit tvář
romských osad - Mgr. art. Michal Sládek

fragментy - materiály - z osad

příklady dokumentů o životě v osadě -
Všetky moje děti

DOKUMENTY O ŽIVOTĚ V OSADĚ/

VŠETKY MOJE DETI

VENKOVNÍ VÍCEÚČELOVÝ PROSTOR

Jednoduchý prvek - prostor pro posezení, odpočinek, hudební a taneční vystoupení, doprovodný program atd., bude přitahovat návštěvníky bienále již z dálky. Řada návštěvníků pouze prochází okolo československého pavilonu, to je jasná cílová skupina.

FÓRUM / KONFERENCE

Fórum a konference by bylo příležitostí k získávání informací a názorů, kterými budou přispívat návštěvníci bienále spolu s odborníky na řešení problému romských osad. Výstava by vedla k výměně informací a vytvoření materiálů a publikací, kterými by se takto nápady vrátili zpět k účastníkům výstavy. Jejich uplatnění v praxi by vedlo k reálným projektům, čímž by výstava měla v budoucnu reálný dopad na řešení této problematiky.

PŘEDNÁŠKY / DISKUSE

PROMÍTÁNÍ VIDEI

VYSTOUPENÍ HUDEBNÍCH SKUPIN

PROJEKTY/ KNĚZ MARIÁN KUFFA

HUNCOVCE I VELKÁ LOMNICA

Ing. Mgr. Marián Kuffa je slovenský římskokatolický kněz. Věnuje se lidem na okraji společnosti. Je představeným Institutu Krista Velekněze. Působí na faře v Žakovcích, kde se snaží přetvořit nejen tvář blízkých romských osad, ale především kvalitu sociálních vztahů a myšlení uvnitř osady. Pomáhají mu bývalí kriminálníci a alkoholici z komunity, kterou před 25 lety založil na své faře v podtatranské obci.

Huncovce a Velká Lomnica jsou Romské osady, v nichž žije dohromady téměř 2500 Romů. Nacházejí se blízko obcí, ale místní sem nechodí. Dokument VŠECHNY MÉ DĚTI byl natáčen v těchto osadách východního Slovenska. Dotýká se témat, která je aktuální nejen v EU, ale kdekoliv na světě, v každé rozvinuté společnosti. Všude jsou lidé "na okraji", všude jsou tací, jimž je třeba pomáhat.

PROJEKTY/ Mgr. art. MICHAL SLÁDEK

ARCHITEKTI V OSADĚ

Student doktorského stupně na Fakultě architektury STU v Bratislavě, pracuje pro neziskovou organizaci Člověk v tísní na Slovensku v oblasti bydlení sociálně vyloučených skupin. Koordinátor neziskového projektu Architekti v osadě.

“Slum, favela, osada. Co mají společného vyloučené romské osídlení na Slovensku s neformálními obydlími v jiných částech naší planety, a jak k tomuto tématu může přispět architekt? Cíl našeho projektu Architekti v osadě: jako střední třída máme alespoň teoretickou možnost vybrat si byt, ve kterém budeme bydlet, nebo dokonce možnost konzultovat s architektem postavení si vlastního domu. Pokud žiju v osadě, nemám ani jednu z těchto možností. Vytvoření možnosti podílet se na návrhu svého domu je cílem projektu. Dokonce styk s architektem vnímám jako důležitější součást projektu než samotnou stavbu. Je to forma empowermentu - posilování, je to pokus o přerozdělení moci. Pokud bychom udělali hliněný dům v romské osadě, nikam bychom je neposunuli a oni takové domy ani nechtějí. Zrcadlí se v nich status osady. A proto dům v tomto projektu postavíme sice malý, ale postavíme jej z cihel, má plastová okna a tvar jako typický dům ve vedlejší vesnici. Statusem se tak posouvá k standardu obce, a tomuto signálu rozumějí i lidé v obci, i lidé v osadě. “ Mgr. art. Michal Sládek

Nové domy si obyvatelé z romské osady Kojatice sami nejen postavili, ale i navrhli. Pomáhali jim přitom architekti - dobrovolníci z Fakulty architektury Slovenské technické univerzity v Bratislavě, kteří navštívili osadu během workshopů. “Při navrhování bydlení jsme využili participativní architekturu, která se v tomto kontextu na Slovensku ještě nevyzkoušela. Věříme, že pokud při návrhu domu zohledníme konkrétní potřeby jeho obyvatel, vytvoří si k němu pozitivní vztah. Program bydlení pro romské rodiny není zdarma. Rodina, která má zájem zlepšit své bydlení, musí nejdříve vstoupit do jednoletého spořicího programu. Pokud prokáže schopnost odkládat si peníze, získá mikroúvěr ve formě materiálu a může si pod odborných dohledem svůj dům postavit. Pozemek si musí řádně pronajmout od obce. Rodina dostane jako dar jen projekt a stavební dozor,” Michal Sládek. Projekt v Kojaticích je výsledkem spolupráce neziskové organizace Člověk v tísní Slovensko a místní samosprávy s mnoha partnery. Projekt podpořil Nadační fond Slovenských elektráren v nadaci Pontis. Finančně ho podpořila i Vysoká škola zdravotnictví a sociální práce sv. Alžběty v Prešově. Fakulta architektury Slovenské technické univerzity v Bratislavě pomohla s odbornou stránkou a její studenti se zapojili jako dobrovolníci. Nezisková organizace ETP Slovensko zase přinesla pro místní obyvatele v osadě spořicí program. Z programu Srdce pro děti v nadaci Pontis dostali rodiny s dětmi darem kamna na dřevo a materiál pro komíny.

FOTOGRAFIE/

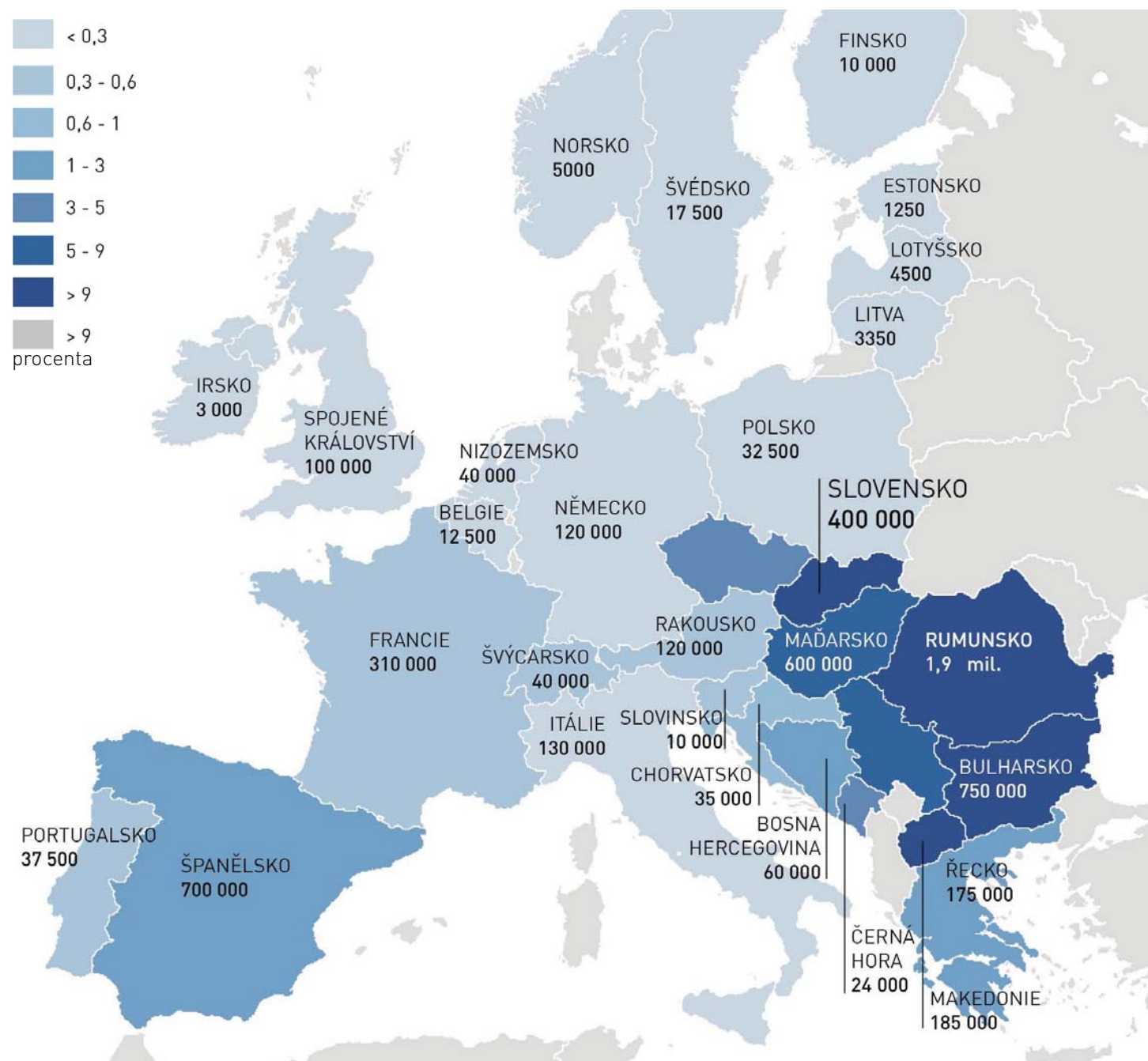
ŠYMON KLIMAN - CIGÁNI NAPEKNO

PROJEKTY/ Ing.arch. KATARÍNA SMATANOVÁ

RANKOVCE I Z CHATRČE DO 3E DOMU

Studentka doktorského stupně na Fakultě architektury STU v Bratislavě, úspěšně spolupracuje s několika neziskovými organizacemi na lokální a mezinárodní úrovni. Původně plánovala zaměřit svou disertační práci na výzkum a návrh bydlení pro rozvojové země. Nakonec se rozhodla řešit romskou osadu na Slovensku. Autorka oceňovaného projektu ‘Budujeme naději’ zaměřeného na inovativní způsoby poskytování bydlení pro znevýhodněné skupiny obyvatel. Projektuje nové obydlí pro romské rodiny v Rankovcích od roku 2013. Působí jako konzultant pro státní organizace.

Pilotní projekt výstavby levných rodinných domů - Budujeme naděje - Z chatrče do 3E domu -ekonomický a energeticky efektivní, se realizoval v průběhu let 2013 a 2014 v obci Rankovce při Košicích. Za dva roky vznikla v romské osadě nová čtvrť s 16 domy. Romové mají legálně pozemky a vlastní domy. Projekt získal zlatou Cenu pro občanskou společnost 2014 od Evropského hospodářského a sociálního výboru. Projekt byl proveden v lokalitě s romskou komunitou - všichni stavebníci byli místní nezaměstnaní Romové, žijící ve složitých podmínkách. Výstavba byla realizována z účelových bezúročných půjček. Cílem při svépomocné výstavbě domů bylo nejen postavit domy, ale také pomoci jednotlivcům a rodinám a prostřednictvím nich i komunitám ve snaze měnit život klientů pozitivním směrem. Samotná výstavba je tak vnímána jako velmi efektivní nástroj sociální práce s klientem. Výstavba domů a požadavky, které se během výstavby kladou na klienty, pomáhají měnit osobnost a život komplexně. Mnohokrát je nový dům nejvýznamnější věcí, kterou v životě klienti dosáhli a podařilo se jim to vlastními silami. To představuje velký osobnostní a postojový posun od pasivního čekání na pomoc z okolí a odkázanosti na ni.

SLOVENSKO
RUMUNSKO
BULHARSKO
MAĎARSKO
a další ...

V pavilonu by se mohla uskutečnit i mezinárodní conference s touto problematikou ve spolupráci s dalšími kurátory národních pavilonu na bienále. Rozhovory, příklady úspěchů, z iných krajín a iné prístupy k riešeniu ve ktorých architektura spôsobila zmenu, by tvorili doprovodný program jako i živé prenosy zpět na Slovensko.

fórum /
konference

harmonogram

scénář/návrh expozice

- romská problematika na Slovensku
- problematika romského bydlení - OSADY
- příklady řešení – dosavadních úspěchů - v zápasech s touto problematikou
- příklady projektů na Slovensku: např.: Všetky moje deti, Architekti v osadě, Budujeme naději a další ...
- umělci - fotografové - věnující se současné romské tematice

listopad 2015

4. leden 2016

únor 2016

březen 2016

květen 2016

28. květen 2016

27. listopad 2016

... 2020

EU dotace 2014-2020: 4 mld. Kč

práce na katalogu a ostaních předmětů

získávání exponátů

- reálné vzorky a materiály z osad - exponáty budou shromažďovány a předpřipravené v ČR + příprava tiskovin

transport materiálů

- exponáty budou dopraveny na místo a nainstalovány v a před pavilon

doba trvání výstavy

DOPROVODNÉ AKCE

- přednášky : např.: studenti STU Bratislava +
Mgr. art. Michal Sládek - Architekti v osadě
kněz Marián Kuffa
Ing.arch. Katarína Smatanová - Z chatrče do 3E domu
a další ...
- promítání videí - dokumentů a přednášek
- vystoupení: např.: Rytmus
a další taneční a hudební romské skupiny
- fórum a konference: země EU, které se snaží řešit podobný problém

znalosti v praxi

Řešení problematiky bydlení v romských osadách by se výstavou nekončilo, pokračovalo by dále po ukončení Bienále v rámci dotačních programů Evropské unie - INTERREG VA - Kvalitní životní prostředí a Integrovaný regionální operační program.

Cílem dotací je zlepšování podmínek bydlení pro romské domacnosti, technické vybavení v obcích, jakož i zlepšení přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a přístup lidí k sociální infrastruktuře.

Získávání informací a názorů, kterými budou přispívat návštěvníci bienále spolu s odborníky na řešení problému romských osad na výstavě, by vedlo k výměně informací a vytvoření materiálů a publikací, kterými by se takto nápady vrátili zpět k účastníkům výstavy a zájemcům. Jejich uplatnění v praxi by vedlo k reálným projektům, čímž by výstava měla v budoucnu i reálný dopad na řešení této problematiky.

rozpočet

PRÁCE		
Fragmenty / vystavované předměty		50 000 Kč
Montáž fragmentů		30 000 Kč
Grafické práce		40 000 Kč
Exteriérový prvek		100 000 Kč
Překlad do angličtiny/italštiny		30 000 Kč
Úklid a údržba výstavy		50 000 Kč
Deinstalace exponátů a úklid		30 000 Kč
Náklady spojené s vernisáží		30 000 Kč
Webové stránky projektu		40 000 Kč

NÁKLADY NA TISK		
Tisk plágátů a výkresů na podklad		50 000 Kč
Tisk fotografií na podklad		50 000 Kč
Katalog projektu 5000 kusů (cca 50 stran)		150 000 Kč

TRANSPORT		
Doprava exponátů a materiálů		50 000 Kč
Náklady na dopravu hostů a ubytování		100 000 Kč

TECHNICKÉ VYBAVENÍ		
Technické vybavení (notebook, dataprojektory, reproduktory, sluchátka, mikrofony)		150 000 Kč
Wifi a zařízení pro přímý přenos		
přednášek z pavilonu		60 000 Kč
Pojištění		30 000 Kč

REZERVA		310 000 Kč
---------	--	------------

CELKEM		1 350 000 Kč
--------	--	--------------

Profil ateliéru

Jsme tým 15 architektů, kteří vidí svět perspektivou opřenou o zahraniční soudobé trendy a důvěru velkých tuzemských investorů. S jejich pomocí přivádíme na svět zcela nové koncepty architektury a práce s městským urbanismem.

Reprezentujeme českou architekturu v mezinárodních vodách, a to nejen projektem českého pavilonu pro světovou výstavu EXPO 2015 v Miláně, ale i řadou soutěžních projektů napříč kontinenty.

Významní klienti

Mezi naše klienty patří řada významných společností působících stabilně na českém i zahraničním trhu. KOMA MODULAR, Vinařství Lahofer, výrobce nábytku MY2, řada developerských skupin v čele s Penta Investmens a několik soukromých investorů rodinných vil.

Expo - Český pavilon v Miláně

KGK, KOMA MODULAR, 2014-2015

Českou republiku na světové výstavě Expo v italském Miláně reprezentujeme modulárním pavilonem a veřejným bazénem. Modulární řešení jsme zvolili pro jeho rychlost a možnost demontáže a přesunu pavilonu zpět do Česka. Bazén před domem představuje mimořádné úspěchy české vědy v nanofiltraci vody v rozvojových zemích. V parném italském létě je také vítanou atrakcí, hojně využívanou návštěvníky Expa.

Český pavilon na světové výstavě EXPO 2015 navštívilo víc než 2,5 milionu návštěvníků a získal bronzovou medaili za architekturu a cenu z globální přehlídky architektury v čínském Šenzenu.

Program: výstavní pavilon, kanceláře, bar, restaurace, bazén

Architekti Ondřej Chybík a Michal Křištof

expozice Uneven growth

MOMA, New York, 2014-2015

RIO DE JANEIRO RUA ARQ. + MAS URBAN DESIGN, ETH Curych

Workshop s Columbijskou univerzitou v New Yorku

Oddálením výhledu pohlednice z Rio de Janeira se dá objevit další skutečnost : kontrast mezi bohatými a chudými, jak je to možné vidět v kontrastu asfaltu a kopců - město postavené na asfaltu a města, která rostla neformálně v kopcích.

I přes vzestup střední třídy v Brazílii a rychle rostoucí ekonomice, Rio stále trpí náročnou topografií rozdílů mezi bohatstvím a třídou s favelami vedle sebe.

RUA Arquitetos spolu s MAS urban design navrhli Veranda produkty (Veranda products), řadu konstrukcí, postavitelných svépomocí, jejichž cílem je, aby se trvale udržitelný design stal víc přesvědčivější.

Ondřej Chybík vystavuje v newyorském Muzeu moderního umění MoMA v rámci výstavy Uneven Growth projekt Veranda pro Rio de Janeiro. Tento kolektivní projekt vznikl v rámci jeho postgraduálního studia na ETH Curych.